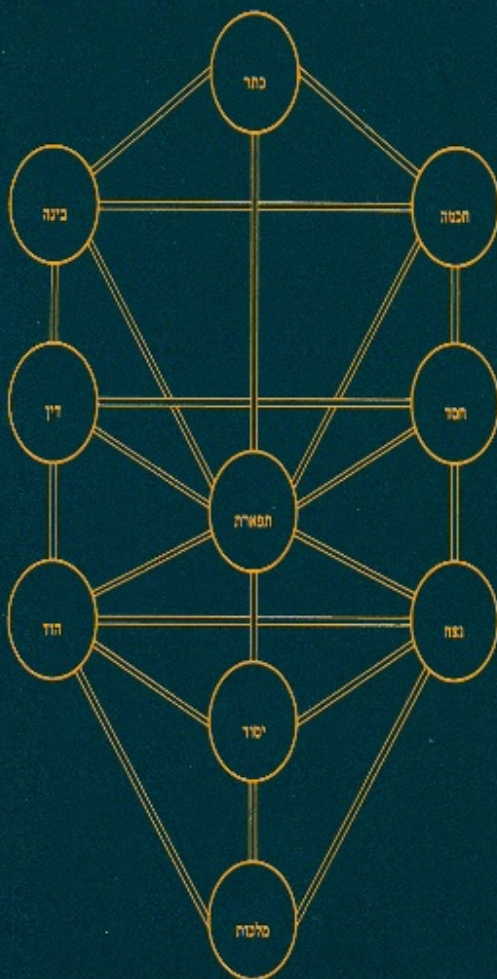

PAPUS

Kabala

Kabala

Papus

VOLVOX GLOBATOR

KABALA

Papus

© VOLVOX GLOBATOR, 1996

ISBN 978-80-7511-163-0

Anonymní překlad německé verze, pořízené prof. Juliem Nestlerem
a vydané v Lipsku Maxem Altmannem 1932,

upravil Nikolaj Savický a doslovem opatřil Milan Nakonečný

Odborný poradce Milan Nakonečný

Odpovědná redaktorka Magdalena Wagnerová

Obálka Honza Šavřda

E-knihu z písma Free Serif připravil purehtml.cz

Vydalo nakladatelství a vydavatelství

VOLVOX GLOBATOR

Štítného 17, 130 00 Praha 3

www.volvox.cz

Praha 2016

Adresa knihkupectví:

VOLVOX GLOBATOR

Štítného 16, Praha 3

Pod pojmem *Kabala* obvyčejně rozumíme soubor vnitřních mystických nauk, vztahujících se k židovské náboženské tradici. Již z tohoto důvodu představuje Kabala rozsáhlý souhrn literárních děl, vzniklých ve starší i novější době.

Tato kniha vznikla přepracováním původního francouzského díla,^[1] jehož jednotlivé části vyšly z pera významných francouzských badatelů v tomto oboru a byly sjednoceny Papusovou redakcí v jedno ucelené pojednání. Lze ji označit za jednu z nejlepších prací v této dosud málo probádané oblasti. Bude snad zajímat nejen toho, kdo se zabývá duchovním životem nejvýznamnějšího semitského národa, ale také filosofy a historiky vůbec.

Julius Nestler

DÍL I. ROZDĚLENÍ KABALY

§ 1. Hebrejská tradice a klasifikace děl, vztahujících se k této tradici

Začátečník bude při studiu *Kabaly* stěží vědět, do jakých souvislostí má zařadit díla jako *Sefer jecira* (Kniha stvoření) a *Zohar* (Kniha záře), v jakém vztahu jsou tato díla k ostatním textům, tvořícím součásti hebrejské tradice.

Sedm dvojitéch	{	Tav	Reš	Pe	Kaf	Dalet	Gimel	Bejt
		ת	ך	פ	כ	ד	ג	ב
tvoří slabiky		život	mír	vědění	bohatství	krása	plodnost	vláda

Je obecně známo, že v *Kabale* musíme hledat výklad norem teoretické a praktické mystiky. Není však snadné posoudit vztah mezi vlastním svatým textem a esoterickou tradicí. Všechny tyto obtíže pramení ze zmatku, který se zmocňuje mysli člověka, jakmile se pokusí o roztržidění nespočetných hebrejských literárních děl, jež jsou sama o sobě opět kompilacemi.

Pokoušíme se na následujících stránkách podat co nejjasnější klasifikaci kodifikované podoby těchto děl, která jsou písemným zachycením ústní tradice, neboť dosud neexistuje ani rámcově kompletní bibliografie kabalistické literatury. Poskytnout však v tomto ohledu něco úplného hraničí téměř s nemožností.

Ti, kteří se alespoň částečně zabývají izraelskohebrejskou vědou, vědí, že souběžně s *Biblí* existovalo ne sice od počátku, ale přesto velmi dlouho ústní podání, určené k tomu, aby určitý kruh zasvěcených byl přiveden do stavu, v němž si ujasní a pochopí *Zákon*, tj. *Tóru*. Tato tradice, předávaná po dlouhou dobu ústně, vykazuje více odvětví.

Na prvním místě stojí to, co se týká samotného uspořádání *Bible*. Obdobně jako ve středověku měly stavební hutě určitá tajná pravidla, týkající se konstrukce katedrál, tak byla konstrukce každého exempláře

hebrejské *Bible* podřízena přesným zásadám, které představují jednu ze základních složek tradice.

Později přichází v úvahu vše, co se vztahuje k duchu svatého textu. Komentáře a interpretace jeho textu se dělí na dvě velké části. První tvoří Zákon, tedy souhrn norem, jimiž se řídí vzájemné sociální vztahy Izraelitů, chování k ostatním národům a k Bohu. Druhou složkou je tajná nauka, souhrn teoretických a praktických poznatků, s jejichž pomocí lze zkoumat vztah mezi Bohem, člověkem a Universem.

Vnější tělo svatého textu, jeho zákonodárný obsah a učení v něm zahrnuté spolu vytvářejí tři velké části esoterní tradice, která se do jisté míry podobá velkému organismu, skládajícímu se z těla, řídicího životodárného principu a vlastní duše.

„*Vzhledem ke špatnému postavení Izraelitů*“ (podle komentáře, kterým začíná *Sefer jecira*) bylo kdysi rozhodnuto přikročit k písemné kodifikaci dosud tradovaného ústního podání. Aby bylo možné předávat všechny části tradice z pokolení na pokolení, vzniklo několik velkých děl určených k rozmnožení každé části tradice. Na základě řečeného nabízí se nyní jasné uspořádání těchto děl.

Vše, co se týká textu písmá, pravidel čtení a opisování Tóry, zvláštních úvah o mystickém smyslu posvátných znaků, je obsahem Masory (Tradice), psané též v podobě Masoret.

Komentáře k zákonodárnému obsahu Tóry, založené na tradici, tvoří Mišna (Opakování, Studium, Výuka) a jejich nejmladší doplněk, Gemara (Dokončení), která odpovídá moderní právní vědě. Spojení Mišny a Gemary tvoří Talmud (Učení, Studium).

Tajná nauka obsahuje teorii a praxi, které se opět dělí na historickou, sociální a mystickou část. Teorie a praxe společně vytvářejí *Kabalu* v užším slova smyslu.

V písemné (a tedy i tištěné) podobě existuje pouze *teoretická část*

Kabaly, která zahrnuje dva směry studia. První se týká Stvoření a jeho tajemných zákonů. Nazývá se *Berešit* a je doložen v *Sefer jeciře*. Druhá, metafyzická část, se vztahuje k otázce podstaty Boží a druhů jejích projevů. Je kabalisty nazývána Merkava (Nebeský vůz) a je doložena v *Zoharu*.

O praktické části *Kabaly* nacházíme pouze náznaky, a to jen v několika málo rukopisech, nalézajících se ve velkých veřejných a soukromých knihovnách. V Bibliotheque Nationale v Paříži je uložen jeden z nejkrásnějších rukopisů tohoto typu, snad z doby Šalamounovy. Takové rukopisy jsou známy pod označením *Clavicula Salomonis* (Šalamounův klíč) a tvoří základ čarodějných knih jako *Albertus Magnus*, *Červený drak* nebo *Kouzelná kniha Honoriova*.

Než se dostaneme k obsahu jednotlivých děl, podívejme se na přehledné schéma, které dává představu o jejich vzájemných vztazích:

Texty, týkající se Tóry, Zákona Božího

MASORA				
Texty o psané podobě Písma	Slovo. Písmo. Způsob jeho čtení a opisová- ní. Mystický smysl písmen. <i>Tělo</i> .	Staré podání Mojžíše a velkých proroků	MIŠNA	TALMUD (kodifika- ce tradice s ohledem na <i>Zákon</i>)
		Komentáře k této tradici (<i>Právo</i>)	GEMARA	
Texty o duchovním obsahu Písma, výkla- dy a komentáře	Náboženský a filo- sofický obsah. <i>Tajná nauka</i> . Esoterismus Bible. <i>Duše</i> .	BEREŠIT Stvoření, mystické slo- žení každého ze tří světů a jejich vzájem- ných vztahů	SEFER JECIRA	Teoretická KABALA
		MERKAVA Mystický výklad Bož- ského světa a jeho vztahů	ZOHAR	
		<i>Syntetická hieroglyfi- ka</i> . Vývoj. Rozdělení. Mystický výklad pís- men.	TAROT (téměř nic netištěno)	Praktická KABALA
		<i>Magické rukopisy</i> , při- pisované Šalamounovi. Praktická magie	CLAVICULA SALOMONIS	

§2. *Masora*

Masora obsahuje texty, které se týkají psané podoby *Tóry*. *Masora* čili *Masoret* učí:

1. způsobu, jak číst dvojznačná místa s pomocí značek a not, sloužících jako interpunkční znaménka, jak dělit slova a věty a vyslovovat je podle pravidel přízvuku;

2. významu souhlásek jako vnějšího, hmotného těla Bible.

Nadto obsahuje seznam jistých hieroglyfů, ale bez uvedení jejich smyslu, označení rozdělení na knihy, kapitoly, verše atd. Badatelé, kteří se speciálně zabývali *Kabalou*, jako Saint-Yves d'Alveydra, Fabre d'Olivet a Claude de SaintMartin tvrdí, že *Masora*, sbírka zcela esoterních pravidel, byla určena k zastření tajného smyslu posvátné řeči *Tóry*.

Masora se dělí na *masora ktana* („menší“ nebo „zkrácenou“ tradici) a *masora gdola* („větší“ nebo „podrobnou“ tradici). Podle *Masory* sestavená *Rabínská Bible* byla poprvé tištěna Danielem Bembergem v Benátkách roku 1525 a později v Amsterdamu v letech 1724–1727.

§3. *Mišna*

Kromě *Bible* a v ní podaného psaného *Zákona* znají ortodoxní Židé ještě jiná ústní podání, která chovají ve stejné úctě, jako předpisy v pěti knihách Mojžíšových. Tradiční ustanovení, původně šířená od úst k ústům, byla shromážděna a redigována rabínem Jehudou ha-Nasi (Knížetem Judou) pod názvem *Mišna*, tj. Opakování, posléze ale byly rozmnoženy talmudickými autory tak, že svým ztuhlým systémem předpisů neponechávaly nejmenší prostor pro rozvahu a svobodu. *Mišna* obsahuje šest dílů (*šiša sedarim mišna*), rozdělených do šedesáti paragrafů či pojednání, nazývaných *masechot*. Každý z těchto traktátů

ještě obsahuje rozdílné kapitoly *perakim*. Aby si čtenář mohl o obsahu *Mišny* učinit lepší představu, podáváme zde stručný přehled:

I. Semena Zera'im

1) Modlitba a denní požehnání; 2) Kousek pole, který patří chudému; 3) Jak se má použít plodů, z nichž je odevzdáván desátek; 4) O pohlavně rozdílném čili o zvířatech, která se nesmějí spolu pářit, o semenech, která se nesmějí společně zasévat, o vláknech, která není dovoleno spřádat dohromady; 5) Výnosy šabatního roku (*šnat hašmira*);

6) O darech kněžím; 7) O desátku levitům; 8) O druhém desátku, který má vlastník přinést do Jeruzaléma; 9) O pokrmu kněží; 10) O zákazu jíst ovoce stromu během prvních tří let jeho plodnosti; 11) O prvním ovoci (čtvrtého roku), které je nutno přinést do jeruzalémského Chrámu.

II. Svátky Mo'ed

1) Význam šabatu; 2) Město je třeba považovat za jednu rodinu; 3) Svátek pesach; 4) Šekel (každoročně odevzdávaný peníz Židů k údržbě Chrámu); 5) Funkce na Den smíření (*Jom kipur*); 6) Sukot (Svátek stanů, Svátek pod zelenou); 7) Různé pokrmy, o svátcích zakázané; 8) Roš hašana, Nový rok; 9) Různé slavnostní dny; 10) Ta'anit Ester (půst Ester), O čtení knihy Ester; 11) Menší svátky (*Tu bišvat, Purim, Lag baomer, Chanuka*); 12) O každoroční oběti, tři zjevení v Jeruzalémě.

III. Ženy Našim

1) Povolení a zákaz ženit se s ženou bratrovou; 2) Svatební smlouva; 3) Zasnoubení; 4) O rozvodu; 5) Slib; 6) Osoby, zasvěcené Bohu; 7)

Ženy, podezřelé z nevěry.

IV. Škody *Nezikin*

1) Právní nároky za vzniklé škody; 2) Právní nároky za nalezené, půjčené nebo do úschovy svěřené věci; 3) Prodej, koupě, dědictví, občanství a ostatní vztahy a stavy; 4) Nálezky obecně a ustanovení trestů; 5) Čtyřicet ran bez jedné; 6) Přísahey; 7) Všeobecné závěry, práva a svědectví; 8) Co je soudce povinen učinit, vynesl-li omylem falešný rozsudek; 9) Modloslužba a obchod s nevěřícími; 10) Mravní ponaučení.

V. Svaté věci *Kodašim*

1) Obětiny; 2) Obětiny moučné; 3) O prvorozenství; 4) Obětování zdravých nebo nemocných zvířat; 5) O dani z věcí, zasvěcených Bohu, a o jejím placení; 6) O výměně obětních darů; 7) O poškození posvátných předmětů; 8) Třicet šest hříchů, po nichž následuje vyhlazení; 9) Denní oběť; 10) O stavbě Chrámu; 11) Holubi a hrdličky.

VI. Čistota *Teharot*

1) Domácí nářadí a jeho očišťování; 2) Stánek smrti; 3) O malomocenství; 4) O popelu z kravského hnoje k čištění; 5) Různá očišťování; 6) O očištných lázních; 7) O měsíční očiště žen; 8) O zákazu pojídat věci nečisté; 9) Chamec; 10) Ten, kdo se vykoupal, je nečistý ještě do západu slunce; 11) O omývání rukou; 12) Jak stopka činí ovoce nečistým.

Gemara představuje sbírku právnických traktátů, založených na Mišně. Mišna a Gemara tvoří společně Talmud. Saint-Yves d'Alveydre charakterizuje ve svém díle *Mission des Juifs* na str. 650: „*Sbírka kasuistické a scholastické literatury, která po návratu z vyhnanství nahradila duchovní autoritu proroků a po zničení třetího Chrámu se ještě rozšířila, se tradičně nazývá Midraš, tj. komentář.*“

Dvě hlavní složky tohoto obrovského souboru se nazývají *Halacha*, tedy *Postup* (odvozeno z hebrejského *halach* – slovesa *jít, chodit*), a *Hagada*, čili *Vyprávění*. V této části Talmudu daly školy a esoterní kolegia nahlédnout do své nauky: KABALY.

První sbírky Halachy jsou těžko rozlišitelnou směsicí občanského a kanonického práva, národní politiky a individuálních vyučovacích metod. Božské a lidské zákony se tu ztrácejí v nespočetných, často malicherných podrobnostech.

Toto v mnoha ohledech nesmírně zajímavé dílo navazuje na slavná jména Hilel, Akiva nebo Raban Šimon ben Gamliel, ale za konečnou redakci těchto textů vdčíme Jehudovi ha-Nasimu (Knížeti Judovi), který žil kolem roku 220 n. l. Dohromady tvoří *Mišnu*. Toto slovo je odvozeno od *šana* čili *učit*. Dodatky k Mišně jsou známy pod názvy *Tosefta* a *Boraita*.

Teologové, kteří redigovali Mišnu, jsou podle *Sofrimu*, jednoho z menších traktátů Talmudu, *Tana'im*, učenci, s jejichž pomocí bylo možné se naučit všemu, o čem Písmo svaté jasně nehovoří. Tana'im, nejstarší a nejváženější z židovských učenců, započal i dlouhý řetěz, jehož posledním článkem byl Kníže Juda, který v Mišně shrnul a vydal všechny výroky svých předchůdců.

Bezprostředně po smrti Judově přichází nová generace učenců, známá jako *amora'im*. Ti už nevystupovali autoritativně, ale opakovali, objasňovali a vykládali výroky svých předchůdců. Sbírali také ty výroky svých předchůdců, které se dochovaly pouze v ústním podání a v předchozích vydáních nebyly obsaženy.

Sebrané diskuse a vysvětlivky k Mišně tvoří Gemaru, tedy úplné vysvětlivky a doplňky. V palestinských shromážděních učenců totiž Mišna tvořila základní východisko dalšího bádání. Mišna, především sbírka ústně předávaných *halach*, předpisů o pokrmech, manželství a obětech, a dále civilních a trestních zákonů a zvyklostí shrnutých v *Gemare* (doslova v *dokončení*), spoluvytváří Talmud.

V Palestině byl v této redakci dokončen a v západoaramejštině kodifikován jeruzalémský Talmud ve 4. století n. l. Do 5. století spadá na babylónské půdě vzniklý tzv. „babylónský Talmud“, tedy druhá redakce, tradovaná ve východoaramejštině. Talmud tedy obsahuje tradiční uspořádání zákonné praxe, upravující pravidla náboženského, společenského a občanského života.

Kromě Mišny a Gemary obsahuje Talmud ještě řadu komentářů *mi drašim* a dalších dodatků, zejména *Boraitu* a *Toseftu*. Zákonné předpisy, Jehudou haNasim do Mišny nepřijaté, totiž jeho žáci později sebrali a nazvali *Boraita*, tj. *mimo zákon stojící*. Tosefta (v chaldejštině *doplněk, dodatek*) je sbírkou pozdější. Obsahuje šedesát traktátů a čtyři sta dvaapadesát odstavců a strukturou se podobá Mišně. Sbírky, tvořící Talmud, tedy jsou:

$$\left. \begin{array}{l} \text{Mišna} \\ \text{Gemara} \\ \text{Midrašim a Boraita} \\ \text{Tosefta} \end{array} \right\} \text{Talmud}$$

Hledáтели podrobnější poučení o dějinách a obsahu Talmudu, naleznete je v citovaných dílech: Molitor: *Philosophie de la Tradition*, Saint-Yves de Alveydre: *Mission des Juifs*, a dr. Erich Bischoff: *Talmud-Katechismus*.

§5. *Kabala*

Přikročme nyní k nejcennější z nauk, k tajnému učení čili Kabale. Jak

již bylo řečeno, v písemné podobě se dochovaly pouze teoretické součásti Kabaly, zatímco praktické, tj. magické složky, chované v úzkostlivé tajnosti, nacházíme jen v náznacích jako součást některých rukopisů.

1. Teoretická Kabala

Teoretická Kabala je autory, kteří se jí zabývají, členěna různými způsoby. Všimněme si některých z nich. Velká skupina badatelů sleduje princip klasifikace, daný samotnými kabalisty. Zmínit se musíme především o Adolfu Franckovi a jeho knize *La Cabbale*, vydané v Paříži roku 1843, o Eliphasu Levim a jeho systémech, a o Isidoru Loebem a jeho různých spisech, z nichž zdůrazňuji zejména heslo *La Cabbale* publikované v *Grande Encyclopédie*.

Hlavním předmětem mystických spekulací se staly *Dějiny vozu* a *Dějiny Stvoření* (v otázce tajemství Boha a Stvoření, *ma'ase Merkava* a *ma'ase Berešit*), z nichž *ma'ase Merkava* představuje narážku na trůnový vůz Boží proroka Ezechiela a *Berešit* (doslova *na počátku*) odpovídá Genezi. *Dějiny vozu*, později nazývané také *Velké Dílo*, se zabývají podstatou nadpřirozeného světa, tedy Bohem, pra-idejemi a duchovními mocnostmi – Nebeskou rodinou, jak je často nazýváme. *Dějiny Stvoření* pojednávají o vzniku a povaze pozemského světa a bytí. Výsledkem je následující rozdělení:

$$\text{Kabala} \left\{ \begin{array}{l} \text{Ma'ase Merkava – ZOHAR (*Sefer ha-zohar*, *Kniha záře*),} \\ \quad \text{Dějiny vozu} \\ \text{Ma'ase Berešit – SEFER JECIRA, Dějiny Stvoření} \end{array} \right.$$

Jiní autoři, mezi nimi např. M. S. Munk, který se zde blíží Athanasiu Kircherovi, navrhuji toto členění:

Kabala	1. Symbolika	Mystický výpočet
	2. Pozitivní dogmatika	Temura, gematrie
		Notarikon
		Andělé a démoni
	3. Metafyzická spekulace Sefiry	Rozdělení
		Putování duší

Podle mého názoru však nejúplnější rozdělení podává ve své knize *Philosophie de la Tradition* Molitor, a proto jej v tomto směru následuji:

KABALA		
Teorie		Praxe
<i>Berešit</i>	<i>Merkava</i>	Nic nebo téměř nic písemně, jen magické rukopisy
<i>Sefer Jecira</i>	<i>Sefer ha-zohar</i>	<i>Clavicula</i>
1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Legendy, hagada	Praktická morálka	Mystika, praktická magie

Tradiční učení, trojnásobné jako lidská přirozenost a její potřeby, bylo současně historické, morální a mystické, a proto mělo Písmo svaté trojí smysl:

1. Verbální a historický smysl (pašut, odpovídající tělu a předsíni chrámové);
2. Smysl, nalezený morálním vysvětlením (*druš*, odpovídající duši svatyni chrámové);
3. Smysl, nalezený mystickým vysvětlením (*sod*, odpovídající Duchu a Nejsvětějšímu).

Historický obsah, pocházející ze zpráv o životě patriarchů, se původně šířil jako lidové legendy z generace na generaci. Vysvětlivky k němu se ve formě poznámek nalézají v biblických rukopisech a chaldejských výkladech. Morální aspekt směřoval k normám praktického života. Naproti tomu mystická interpretace se povznesla nad viditelný, pomíjející svět a pohybuje se ve sféře Věčnosti. Mystika zavazovala k přísné životosprávě a vyžadovala neobyčejnou zbožnost.

Díky tomu mohl být adept zasvěcen bez ohledu na stáří nebo stav. Tato tradice se nazývá *Kabala* (doslova *Přijetí*). Pochází z původního hebrejského *kibel*, tedy *sjednotit*. Toto slovo označuje současně schopnost duše pochopit nadpřirozené ideje.

Kabala obsahovala:

1. Učení patriarchů o skryté podstatě Boží a Božských osob;
2. Učení o duchovní podstatě stvoření a pádu Andělů;
3. Učení o původu chaosu a hmoty a o obnovení světa v šesti dnech Stvoření;
4. Učení o stvoření člověka, o jeho pádu a Božských cestách, které vedou k znovudosažení původního stavu.

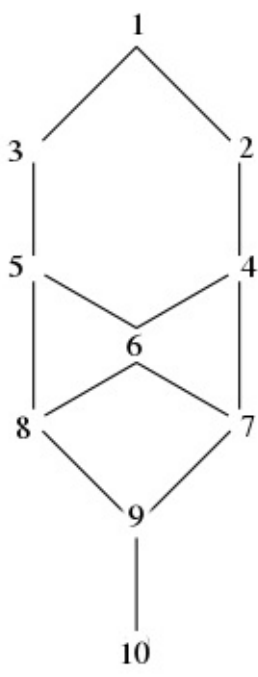
Vraťme se však k otázce rozdělení celého učení na dva předměty mystické spekulace, k *Dějinám Stvoření* a k *Dějinám vozu*. Dějiny Stvoření jsou obsaženy v díle *Sefer Jecira*. Za zmínku stojí zvláště jeho dva francouzské překlady. První, který pořídil a roku 1887 vydal Papus, a druhý, *Commentaire sur Sepher Jesira, par le Gaon Saadya de Fayoum*, vydaný roku 1890 u Bouilauda v Paříži, úplnější, publikovaný a opatřený komentářem Mayera Lamberta, profesora Izraelitského semináře. Dějiny Božího vozu jsou náplní knihy *Zohar*, správně *Sefer hazohar*, která je dostupná v latinských a anglických překladech. Pro náš účel stačí nyní krátká charakteristika Zoharu, jak ji v hesle *Cabbale*, obsaženém v *Grande Encyclopédie*, podal Isidor Loebe: „*Zohar je kabalistický komentář k pěti knihám Mojžíšovým. Není jisté, že jej známe v jeho původní podobě, možné je, že na něm v průběhu doby pracovalo více osob. Je to vlastně snůška různých starších a novějších děl, v nichž jsou přirozeně obsaženy ideje různých zapisovatelů.*“ Vedle pravděpodobně nejstarší části, která má podobu komentáře k *Pentateuchu*, nelze pominout ještě tato díla:

Sifra dizniuta (Knihy tajemství) *Idra raba* (Velké shromáždění)

Idra suta (Malé shromáždění)

Raaja mehemna (Věrný pastýř – vztahuje se zde k Mojžíšovi) *Tikun Zohar* (Dodatky k Zoharu) *Zohar chadaš* (Nový Zohar)

Podle *Zoharu* je Bůh pramenem života a tvůrcem Univerza, je však nekonečný (*En Sof*), nepostižitelný a nepochopitelný. Bůh je pro náš intelekt ono neznámé (*ain, nic*), neJsoucí, protože pro nás nepochopitelné; On je velký problém. Byl by zneuctěn, kdyby byl v přímém styku se světem. Mezi Ním a světem je deset *sefir*, jejichž prostřednictvím Bůh stvořil svět. Jsou to Jeho nástroje (*kelim*) a průlivy (*cinorot*),jimiž proudí Jeho působení. Těchto deset sefir tvoří ve svém souhrnu symbolický obraz nebeského čili ideálního člověka, Adama Kadmova, věčného Adama, PraAdama (symbol Božské podstaty). Sefiry se objevují jako jeho údy v kabalistických obrazcích, jak bude vysvětleno dále. Tím je míněn Makrokosmos, duchovně intelektuální struktura hmotného světa, to, co novější kabalisté nazývají *emanačním světem*. Klasické znázornění sefir je ovšem to, které kabalisté nazývají *Stromem života* a které ukazuje následující schéma:

Jména *sefir* jsou následující:

1. KETER – *Koruna*
2. CHOCHMA – *Moudrost (teoretický rozum)*
3. BINA – *Intelekt (praktický rozum)*
4. CHESED – *Láska nebo Velikost*
5. GEBURA – *Spravedlnost (také Síla)*
6. TIF'ERET – *Krása (event. Milosrdenství)*
7. NECACH – *Triumfující pevnost*
8. HOD – *Skvělost*
9. JESOD – *Základ*
10. MALCHUT – *Říše královské svrchovanosti*

Devět prvních *sefir* se dělí na triády, trojice, z nichž každá obsahuje dvě sefiry s principy protichůdnými a jednu s principem jednotícím. Oním jednotícím principem je *rovnováha*, rovnovážný stav, o němž je řeč v knize *Sefer jecira*.

První triáda, kterou představují *Keter*, *Chochma* a *Bina*, značí metafyzické nástroje Boží a znamená absolutní identitu existence a myšlenky. Vytváří to, co novější kabalisté nazývají „*říší nad smysly stojící*“.

Druhá triáda, *Chesed*, *Gebura* a *Tif'eret*, má mravní charakter a jejím prostřednictvím se Bůh jeví jako identický Dobrotě a Spravedlnosti. Tyto sefiry ukazují v Dobrotě, respektive v nejvyšší podstatě původ krásy, tj. vznešenosti. Nazýváme je rovněž „*ctnostmi*“ nebo „*morálním světem*“, ale také „*světlem citu*“ (*sensible*) v nejvyšším smyslu toho slova. Je to říše cítění a pociťování.

Třetí triáda, složená z *Necachu*, *Hodu* a *Jesodu*, symbolizuje

všeobecnou Prozřetelnost jako nejvyššího umělce, který zároveň představuje absolutní sílu, pevnost, schopnost vytrvat, schopnost vývoje, ženský princip plodivé síly, stojící za vším jšoucím, která v sobě zároveň obsahuje vyšší jednotu všemohoucí příčiny, tj. *substanci*. To jsou poslední sefiry, které spoluvytvářejí přirozený svět, přírodu v její hlubší podstatě: *Natura naturans*.

Poslední sefira, *Malchut*, není podle souhlasného mínění všech kabalistů žádným novým přívlastkem Božím, ale pouze spojením všech ostatních. Je to mezi ostatními existující *harmonie světa*.

Prvním a nejvznešenějším mezi Božskými projevy, tedy *sefirami*, je sefira první, *Keter*, *Koruna*, která se tak jmenuje proto, že stojí nad všemi ostatními a jejím prostřednictvím byly stvořeny jak *sefiry*, tak ostatní svět. Je to *Métraton* staré Kabaly, jistý druh tvůrčího *Demiurga*. Vzhledem k tomu je právě tak nepochopitelná, jako Bůh sám, a proto je často nazývána *Nekonečnem*, *Nejšoucím*, známým jako *En sof* čili *Ain*. Tato sefira je prvotním bodem, jež žádné bádání neobjasní. Nelze ji totiž omezit žádnou definicí a vše v ní splývá v jediný nedělitelný bod.

Z tohoto hlediska myšlenka Bytí čili Absolutna tvoří absolutní formu, v řeči kabalistů tvoří *hlavu*. Ve všeobecnosti je označována výrazem *velká tvář*, eventuálně *svatá tvář*, nepochybně proto, že v sobě zahrnuje všechny intelektuální a morální kvality, všechny formy. Výrazem ostatních sefir může být pouze tzv. *malá tvář*. První sefira je také *vůlí Boží*, leda by vůle nebyla obsažena v Bohu samotném a s Ním identická.

Plán *Universa* je tvořen právě tou triádou, jejíž hlavou je první ze sefir. Sedm dalších sefir je první triádě podřízeno. Nazývají se sefirami *Provedení* nebo také *Sefirami konstruktivními* zřejmě proto, že v díle Stvoření byly nejvíce účastny.

Z jiného hlediska jsou *sefiry* děleny na *sefiry pravé strany* (Chochma, Chesed, Necach) a *sefiry levé strany* (Bina, Gebura, Hod). Kromě toho existují *sefiry středu* (Keter, Tif'eret, Malchut). Sefiry

pravé strany představují *mužský*, rozvážný, pozitivní, aktivně působící prvek, sefiry levé strany *ženský*, pasivní, přijímající princip. Tyto dva póly jsou stále spojeny jednotícím středním článkem (*Sloup středu*).

Jak to, že právě význačné klidné principy, Chochma, Chesed a Necach, které jsou také nazývány *Sloupy milosti*, jsou označovány jako „mužské“, a pohyblivé, intenzivně se uplatňující Bina, Gebura a Hod, známé rovněž jako *Sloupy pevnosti*, řadíme mezi sefiry „ženské“? Ty posledně uváděné jsou myšleny jako vycházející z předchozích, obdobně jako Eva vzešla z žebra Adamova. Pohyblivost zpracovala klid, Binu praktický rozum, který v podobě vůle zpracovává ideje. Předpokladem Chochmy, teoretického rozumu, který tyto ideje přemýšlením pořádá, je svět jako představa. Právě tak předpokládá intenzita (pevnost) Gebura externitu (velikost) Chesed; síla Hod hmotu Necach. Protože se nejen jeví nezbytným, aby mužské principy byly předpokladem ženských, ale protože se ženským principům od mužských dostává také látky k uplatnění, jsou ženské principy vůči mužským receptivní, přijímající, jako žena vůči muži, proto v protikladu k jeho názvu je *Sloup pevnosti* ženského druhu. Ženská povaha je ostatně ve východních a jižních zemích pohyblivější a prudší, než mužská. Tyto principy je možné označit také jako pozitivní čili *tetické*, negativní, neboli *antitetické*, a vyrovnávající, tedy *syntetické*. Jde o triadickou soustavu kladu, protikladu a zprostředkování.

Tři triády, které tvoří tři právě uvedené světy, nebo, chceteli, říše, odpovídají také třem částem lidské duše, jak se s tím setkáváme u *novoplatoniků*: inteligenci (Já), citu (duši) a negativnímu principu (tělu).

V kabale je také velmi pozoruhodné symbolické zavedení protikladu mezi mužem a ženou do Božské podstaty, ale i rozdělení triád podle barev. Pravá řada, *Sloup milosti*, je bílá. Levá, *Sloup pevnosti*, zase červená. *Sloup středu* má barvu zprostředkující: je buď zelený, žlutý nebo modrý. Sefira *Tif'eret* je navíc spojena zvláštním způsobem se sefirami postranními, *Geburou a Chesedem*, což opět

umožňuje další kombinace.

Deset sefir lze také chápat jako *Logoi*, tedy působící *Praideje*. Společně tvoří svět, jenž bezprostředně pochází z Božské podstaty, *Svět první emanace*, nazývaný *Agila* nebo *Agilut*. Jsou to metafyzické elementární síly, které tvoří prostředníky mezi absolutním božstvím a jinými nižšími světy, které z Něho vyzařují.

Podle kabalistického učení, tedy podle emanační teorie, utvořily se ještě tři jiné světy, z nichž každý byl zprostředkován opět deseti sefirami. Jejich názvy odvodili kabalisté z biblického verše Izaiášova (43,7). Pod prvním stojí druhý, svět Stvoření, který je také světem Nebeských sfér, jako třetí vznikl svět Andělů a duchů, kteří sféry ožívají, a konečně naposledy svět dohotovení, hmotný svět, respektive svět zjevený, „*obal nejzjevnější, na šťávy nejchudší*“, „Kůže“ světů ostatních.

Bůh činil pokusy s mnoha světy před světem přítomným. Již Talmud zná před dnešním světem stvoření a později zničené světy. Tento mýtus je symbolem ustavičné tvůrčí síly, která neustále plodí a nikdy neodpočívá. Je to také teorie optimismu, podle níž je tento svět „*nejlepší ze všech světů*“. Přesto obsahuje zlo, utrpení, které je s hmotou nerozlučně spjato. Zlo je totiž důsledkem postupného slábnutí Božského světla, které svým zářením a prouděním dalo vzniknout světu, *Universu*. Každý ze stvořených světů, analogicky k světu sefir, je diferencován na deset *podsfér*. Tyto světy mají tedy podobnou strukturu, jenomže každý následující, hlouběji se nalézající svět je méně duchovní a tudíž hrubší povahy, než předchozí, a proto se stává jeho obalem, *kelipot*.

Hmotno, tedy zlo, není něco samo o sobě či samostatně existujícího, ale je to nedostatek Božského světla, čistého Bytí, je to oslabení původní Praenergie, zbytek, sedlina, reziduum světů, stvořených na zkoušku a shledaných špatnými. Zlo je vždy zobrazováno jako obal a tvoří ještě zvláštní svět zla, který je obydlen padlými Anděly, čili démony, kteří nejsou ničím jiným, než hmotou samotnou a

na ní založenými vášněmi.

Pozemský člověk je nejvyšší bytostí Stvoření, je obrazem Nejvyššího. Proto „ideje člověka“, *Mikrokosmu*, jsou symbolizovány Adamem. Kosmická trinitarita, kterou ukazuje uspořádání a rozdělení sefir, nachází svůj odraz také ve třech složkách duše, která přesto tvoří organický celek.

Sídlo těchto tří částí leží podle některých kabalistů v mozku, srdci a játrech. Lidská duše je výsledkem spojení sefiry *Tiferet* se sefirou *Malchut* pomocí jednoho z jejích nejvýznamnějších přívlastků, schopnosti vystoupit až ke králi. Odtud také význam modlitby: člověk pomocí svých vnitřních sil může působit na vyšší svět, na vyšší síly, které si prostřednictvím modlitby může naklonit. Modlitbou je totiž uvede do jisté míry v pohyb – je obdařen schopností uvést je v činnost. Duše je nesmrtelná, ale nebeského blaha dosáhne teprve tehdy, když se stane dokonalou. K dosažení tohoto cíle musí člověk prodělat duchovně mravní zdokonalující proces, musí projít převtělením duše do několika po sobě následujících těl. To je teorie metempsychozy, putování duší. Když duše přes veškeré úsilí nebo z nevědomosti není schopna dostatečně se zdokonalit, přidruží se k ní jedna nebo více po smrti vlastních těl kolem se vznášejících duší, které už vyššího stupně dokonalosti dosáhly, aby této slabší duši pomáhaly a dovedly ji k mravnímu zdokonalení svým působením. Nazývá se to učením „sod ha ibbur“.

Všechny duše byly stvořeny od počátku světa, a když budou všechny ve stavu dokonalosti, zjeví se mesiáš. Rovněž Zohar, tak jako jiná hebrejská literární díla, vypočítává datum zjevení mesiáše.

2. Praktická kabala

Praktická kabala vykládala jednak duchovní smysl Zákona, jednak předepisovala způsob očisťování, které Duši přibližovalo Božství a činilo z ní bytost schopnou modlitbou působit na viditelnou a

neviditelnou sféru. Díky tomu se Duše mohla ponořit do Meditace svatých jmen, neboť Písmo je podle kabalistů viditelným výrazem Božských sil, podobou, v níž se Nebe zjevuje zemi.

Snadno pochopíme, že nebylo do písemné podoby převedeno nic nebo téměř nic, co s touto částí kabaly souvisí. Kabalisté, kteří si na tyto *magické* vědomosti činili nárok, byli napadáni a ostouzeni.

Teorie *praktické kabaly* patří do obecné teorie magie, protože vychází z jednoty symbolu a ideje v přírodě, v člověku, v Universu. Působit prostřednictvím symbolů na symboly znamená působit na ideje a čistě duchovní bytosti, *Anděly*. To je principem každého mystického dění. (*Srovnej: Schulz, W., Altgriechische Mystik, § 324*)

Studium praktické kabaly vyžaduje především speciální znalost hebrejštiny, mystiky písma a různých postupů při nahrazování jednoho písmene druhým podle tří známých kabalistických metod, kterými jsou *gematrie*, *notarikon* a *Temura*. (*Srovnej: Bischoff, E.op.c., §§35–44*) Mystika písmen má sice největší význam, ale tvoří jen nejzjevnější,

nejexoternější část praktické kabaly. Většina, ale vesměs povrchnějších badatelů, v ní chtěla vidět podstatu kabaly. Tato nauka anagramů a šarád jen zmátla ty, kteří nezkoumali problém podrobně a od základu.

Abychom poznali tento kabale vlastní hieroglyfismus, podívejme se na několik příkladů z již citovaného díla Molitorova. Čtení a opisování *Tóry* bylo velmi obtížné. U některých slov bylo o jedno písmeno méně nebo více, jinde došlo k záměně, někdy se koncová písmena ocitla na místě středních nebo naopak. Odhlédnuto od tohoto čistě vnějšího hieroglyfismu obsahuje text Bible ještě jiný druh, podle něhož slova a je skládající písmena jsou právě tak mystické šifry a čísla. Kromě tohoto zevního hieroglyfismu umožňuje text Bible ještě jeden způsob interpretace, podle něhož slova a písmena je tvořící dávají právě tolik mystických čísel.

Tento druh hieroglyfismu není opět ani syntetizující, ani

identizující, tedy ztotožňující. Syntetizující je tehdy, když jedno slovo v sobě skrývá několik jiných, která objevujeme rozšiřováním, dělením nebo přeskupováním písmen. Identizující neboli pleonastický je, pokud můžeme zjistit, že se většina slov části Písma týká téhož předmětu nebo téže osoby. Tato totožnost věci ve více slovech spočívá buď v mystickém vztahu, existujícím mezi písmeny, nebo na číselné hodnotě, protože každé písmeno v hebrejské abecedě bylo používáno rovněž jako znak určitého čísla. K tomu nalezneme jasné stopy u proroků. Mišna nazývá tento typ hieroglyfismu *esencí* nebo *vůní Moudrosti*.

Uvedme si několik příkladů obsahového *syntetizujícího hieroglyfismu*. V následujícím příkladu jde o rozšíření a doplnění slov. Tato metoda se nazývá *notarikon*, latinsky *abbreviatur* neboli zkrácení, jeli na písmena jednoho slova nahlíženo jako na tajné zkrácení a shrnutí počátečních písmen několika slov nebo celé věty.

David na svého syna Šalamouna volá v Testamentu: „On mne proklel tvrdou kletbou. (*Nimzeret*)“ Hebrejské slovo *nimzeret* v sobě skrývá hanlivé výčitky, které činil Davidovi prorok: *Noef* (cizoložník)

Moabi (moabitský, protože byl z rodu Rúť) *Rozeach* (vrah) *Zores* (násilník) *Toeb* (ukrutný)

Kromě toho se v syntetizujícím hieroglyfismu používá také dělení; jde o druh *notarikonu*. Rozdělíme-li např. slovo *Berešit*, obdržíme *Barašit*, tj. *On stvořil šest základních sil*, jejichž základem je šest tajuplných dnů práce. Obdobné rozdělovací metody lze použít také k rekonstrukci celých vět a větných celků: Bůh praví v *Exodu* (Mojžíš II. 23, 23) „*Pošlu před tebou Anděla!*“. Přeskupením písmen slova *Anděl* (Maleachi) získáme jméno *Michael*, tedy Anděla, střežícího hebrejský národ. Toto přeskupení písmen u významného slova nebo u slova, které vyžaduje výklad, se v kabalistice nazývá *Temura*.

Součástí *Temury* je také postup zvaný *Gilgul*, který spočívá v pravidelném zaměňování písmen jednoho a téhož slova, jak je tomu u slova Jehova, IHVH. Dvanáct mystických obměn, které lze se čtyřmi

písmeny tohoto jména učinit, symbolizuje nepřetržité působení této absolutní moci, která dává z jedynosti vystoupit mnohosti.

Kromě výše uvedeného syntetizujícího hieroglyfismu existuje rovněž identizující hieroglyfismus, který se opírá o číselnou hodnotu písmen. Čísla tu tvoří tři třídy, a každá z nich je vyjádřena devíti odpovídajícími písmeny. První třída obsahuje devět jednoduchých čísel, tedy hodnoty 1–9. Nazývají se *malá čísla*. Druhá třída je tvořena tzv. *středními čísly*, tedy hodnotami 10–90. Třetí třída, *velká čísla*, vzniká na základě operací s jednotkami a desítkami. Tady je třeba si uvědomit, že co se týká tisíců, pro Izraelity nejvyššího stupně číselných řad, je jednodušší vyjádřit mocninou (např. 1000 jako 10^3); proto staří Izraelité užívali pro jedničku a pro tisíc jeden a tentýž písemný znak, totiž písmeno *Alef*. Hebrejšтина však má mimo to vlastní výraz pro 1000, slovo *ribo*, odvozené od původního *robh* čili množství.

Písmena jsou tedy nahrazena čísly a naopak, s čísly můžeme různým způsobem operovat. Tato kabalistická metoda se nazývá *gematrie* (srovnej: *geometrie*), významem se však blíží matematice v její všeobecnosti. Je založena na rozdělení čísel do výše zmíněných tříd s tím, že prvních deset písmen hebrejské abecedy odpovídá číslům 1–10, jedenácté až devatenácté písmeno číslům od 20 do 90 a dvacáté až dvaadvacáté písmeno číslům od 200 do 900.

Jako příklad pro gematrický výpočet zvolme jméno *Adam*:

m	d	a
40	4	1

Příčný součet jednotlivých tří čísel činí 45, dvojmocninu magického čísla 9 však můžeme dostat čistě mechanickým sečtením, rozložíme-li původní příčný součet $4 + 0 + 4 + 1$ na dvě zevní poloviny. Pak totiž vyjde $(4 + 0) + (4 + 1) = 81$, jehož odmocněním dostaneme 9, tajemné analytické číslo člověka (Adama) ve všeobecnosti.

Podle této teorie existuje také mystický vztah mezi slovy, jejichž písmena reprezentují stejnou číselnou hodnotu, což je ovšem v užším

slova smyslu identizující hieroglyfismus. Např. u slov *achad* a *ahaba* činí příslušná číselná hodnota 13. První slovo znamená *jednotu*, druhé *lásku*, která však může v určitém slova smyslu porušenou svornost harmonií proměnit opět v jednotu. 13 je ostatně také číslem Jakubovým a jeho dvanácti synů, Ježíše Krista a dvanácti apoštolů. Ti oba jsou symbolem věčné lásky. Obdivuhodným způsobem dojdeme příčným součtem čísla 13 ($1 + 3 = 4$) k číslu 4, které odpovídá svatému jménu IHVH, principu života a lásky.

Všeobecný klíč k těmto pozoruhodným operacím se slovy, písmeny a číslu, podává *Tarot*, kniha, která je ve svých vědeckých základech málo známá. Blíže o ní hovoří *Eliphas Levi* v knize *Rituel de Haute Magie*, kapitola XXI., a *Papus* ve studii *Le Tarot des Bohemians*. Mystický výklad Tarotu tvoří základ k ústnímu, tradičnímu vyučování praktické magii, která propůjčovala zasvěceným kabalistům prorocký dar. V tištěné podobě tzv. kabalistických knih se o tomto předmětu nic nedozvíme. Velké veřejné knihovny však chovají rukopisy, připisované Šalamounovi, které byly z hebrejštiny přeloženy nejprve do latiny a později do francouzštiny a němčiny. Tyto rukopisy obsahují pod hlavičkou *Talismany* reprodukce tabulek Tarotu čili *claviculu*, a také vysvětlení a návod k použití těchto *clavicuale*, tedy *klíčků*. Jsou známé pod názvem *clavicula Salomonis*, tedy klíčky Šalamounovy, nebo také jako *Semamforas*. Bohužel musíme konstatovat, že údaje těchto rukopisů jsou dosti neúplné. Nelze je však obejít, chceme-li co nejpřesněji poznat vnitřní členění tajné tradice Židů. Nakonec se dostáváme k následující struktuře kabaly:

KABALA

Teorie

Berešit (Genesis)

Merkava

Notarikon,
Temura,
gematrie
Tarot

Sefer jecira

Zohar

Praxe

Magické rukopisy,
esoterismus
Tarotu
Clavicula

autoři:

M. Munk: *Symbolika*; Molitor:

Druhý stupeň (Tarot)

Molitor: *Mystika* čili *Třetí stupeň* (Clavicula)

Toto členění souhlasí s představou Ad. Francka, s většinou současných autorů a starých *kabalistů*. U M. Munka: *Dogmatická část*, Molitor: *První stupeň*

DÍL II. NAUKA KABALY

1. Základy kabaly v deseti oddílech

Dopisy Eliphase Leviho jeho žáku M. Montantovi, uveřejněné v časopise L'Initiation, ročník 1891.

1. Všeobecná prolegomena

Vážený bratře,

dovolte mi, abych Vás takto oslovoval, neboť hledáte s upřímným srdcem pravdu a jste hotov nalezení pravdy přinést oběť. Pravda, skutečná podstata Bytí, není těžko k nalezení: je v nás a my jsme v ní. Pravda je jako světlo, které však slepci stejně nevidí.

Bytí je. To je nepopíratelná a absolutně pravdivá věta. Exaktní ideou Bytí je vědění; jejím ideálním výrazem rozum; její činností je tvoření a spravedlnost.

Pravíte, že byste rád věřil. K tomu musíte vědění a pravdu milovat. Pravá víra je přemocnou přitažlivou silou, kterou úsudky o domnělém Nekonečnu přitahují lidského ducha. Jedině okultní vědy dávají jistotu, protože používají jako základ skutečnost, a ne sny. Dávají v každém náboženském symbolu poznat Pravdu i omyl. Pravda je všude stejná, omyl se zrůzní podle místa, času a osobnosti.

Jsou tři takové okultní soustavy: kabala, magie a hermetismus. Kabalu, čili hebrejskou tradici, bychom mohli nazvat matematikou

lidského myšlení. Je to algebra víry. Světu dává myšlenku, zřetelnost a přesnost čísel, duchu dává neomylnost v mezích lidských schopností, a srdci hluboký klid. Magie, čili věda mágů, měla ve starověku své představitele v žácích, a snad i v naukách Zoroasterových. Je to znalost tajných a zvláštních přírodních zákonů, využívajících a vytvářejících skryté síly, přirozené nebo umělé magnety, existující též mimo svět kovů. Je to zkrátka věda o magnetismu v Universu. Hermetismus je věda o přírodě, kterou shrnul svět starověku ve svých hieroglyfech a symbolech. Je to hledání životního principu s touhou dokonat Velké dílo. Úsilí člověka o to, aby sám mohl vytvářet božský oheň přírody, který plodí a znovuoživuje veškeré bytosti.

To jsou předměty, které chcete studovat. Jejich obsah je nezměrný, ale principy jsou tak jednoduché, že jsou uzavřeny a obsaženy ve znacích čísel a písmen svaté abecedy. „*Je to Herkulova práce, podobající se dětské hře,*“ praví mistři svaté vědy.

Žádoucím předpokladem tohoto studia je přesnost úsudku a naprostá duchovní nezávislost. Člověk se musí zbavit veškerých předsudků a každé zaujatosti. Proto pravil Kristus: „*Nebudeteli jako neviňátka, nevstoupíte do Království Božího,*“ tj. do království vědění.

Nejprve začneme s *kabalou*, pro níž mám toto rozdělení:

Berešit, Merkava, Gematrie a Temura.

Ve znamení svaté vědy atd.

2. Kabala: účel a metoda

Při studiu kabaly máme usilovat o hluboký mír ducha a srdce. Duševní klid je výsledkem jistoty, mír srdce dílem trpělivosti a víry. Vědění bez víry vede k pochybnostem, víra bez vědění se stává pověrou. Vědění spolu s vírou dává jistotu. Chceme-li je v sobě spojit, nesmíme je zaměňovat.

Předmětem víry je hypotéza. Ta se stane jistotou, když se objeví na základě evidence, tj. bezprostředně zřejmé pravdy, nebo je potvrzena vědeckým důkazem. Věda konstatuje skutečnosti. Z opakování skutečností vyvozuje zákony. Všeobecně platné ztotožňování se skutečností při působení té nebo oné síly dokazuje existenci (a platnost) zákonů. Rozumné zákony jsou nutně volené, chtěné a řízené rozumem. Jednotnost v zákonech předpokládá jednotnost zákonodárného rozumu. Tento nejvyšší rozum, který jsme vzhledem k Jeho viditelnému dílu nuceni připustit, který však současně nemůžeme nijak definovat, nazýváme – Bohem!

Můj dopis obdržíte; to je bezprostředně zřejmou skutečností. Poznáte mé písmo a mé myšlenky, a z toho usoudíte, že jsem to já, kdo dopis psal. To je rozumová hypotéza; potřebnou hypotézou je, že vůbec někdo tento dopis napsal. Není žádný rozumný důvod domnívat se, že je rozumová hypotéza mylná a klamná. Přijmete-li to bezdůvodně, utvoříte velmi pochybenou hypotézu. Pokud bychom však chtěli tvrdit, že tento dopis spadl z nebe, vytvořili bychom hypotézu absurdní a nesmyslnou.

Podle názoru kabalistů získáme tento postup:

Evidence (bezprostředně zřejmá pravda)	} Jistota
Vědecký důkaz	
Nutná hypotéza	} Pravděpodobnost
Rozumová hypotéza	
Pochybená hypotéza	} Pochybnost
Absurdní hypotéza	
	} Omyl

Neodkloníli se od dokázaných principů, získá duch neomylnost přesně určeného druhu, protože přitaká tomu, co ví, věří v to, co nutně musí přijmout, připouští pouze rozumem prověřené mínění. Pochybná mínění zkoumá a nesmyslné domněnky odmítá.

Podstata *kabaly* tkví v tom, co Mistři nazývají dvaatřiceti cestami a padesáti branami. Dvaatřicet cest je dvaatřicet absolutních a skutečných idejí, vyjádřených v deseti číslech a dvaadvaceti písmenech

Jsou to:

ČÍSLA

1. Nejvyšší moc	6. Krása
2. Absolutní moudrost	7. Vítězství
3. Nekonečný rozum	8. Věčnost
4. Dobrota	9. Plodnost
5. Spravedlnost nebo přístnost	10. Skutečnost

P Í S M E N A

<i>Alef</i>	otec	<i>Lamed</i>	oběť
<i>Bejt</i>	matka	<i>Mem</i>	smrt
<i>Gimel</i>	příroda	<i>Nun</i>	zpátečnictví
<i>Dalet</i>	zákonodárná moc	<i>Samech</i>	všeobecná podstata
<i>He</i>	náboženství	<i>Ajin</i>	rovnováha
<i>Vav</i>	svoboda	<i>Pe</i>	nesmrtelnost
<i>Zajin</i>	vlastnictví	<i>Cade</i>	stín a reflexe
<i>Chet</i>	rozdělení	<i>Kuf</i>	světlo
<i>Tet</i>	rozumnost	<i>Reš</i>	vděčnost
<i>Jod</i>	pořádek	<i>Šin</i>	jednotnost
<i>Kaf</i>	síla	<i>Tav</i>	syntéza

3. Použití metody

V minulém oddíle jsem hovořil o dvaatřiceti cestách. Později pojednám o padesáti branách. Ideje, vyjádřené čísla a písmeny, jsou nepopiratelnou realitou. Člení se a spojují jako čísla. Logicky přecházíme od jednoho k druhému. Člověk je synem ženy, žena však vychází z muže jako čísla z jedničky. Žena symbolizuje přírodu, příroda zjevuje zákonodárnou moc, tvoří náboženství, která slouží jako základ svobody a která činí člověka pánem nad sebou samým i nad Universem.

Vezměte hru tarokových karet a sestavte z nich dvě řady po deseti kartách. Uvidíte všechny obrazce, vysvětlující písmena. Dále spatříte

výklad čísel od jedné do desítky ve čtyřnásobné obměně. Tarok čili *tarot* je obsažen v hieroglyfické knize dvaatřiceti cest a krátké vysvětlení k němu naleznete v knize, připisované patriarchovi Abrahámovi, která se nazývá *Sefer Jecira*.

Učený Court de Gebelin objevil jako první význam *Tarotu*, který je klíčem k hieratickým hieroglyfům. Symboly a čísla k tomu jsou obsažena v proroctvích Ezechielově a sv. Jana. Bible je knihou inspirovanou, Tarot je knihou inspirující. Nazývala se též *Kolo*, latinsky *Rota*; odtud *tarot*, ale i *Tóra*. Staří rosikruciani ji znali a markýz de Suchet o ní hovoří ve své knize *Illuminaten*.

Na tuto knihu navazují naše karetní hry. Španělské karty nesou ještě důležitější znaky původního *Tarotu*. Používá se jich ke hře *Lombre*, což vlastně znamená *L'Hombre*, hru muže nebo člověka. Je to vlastně podvědomá upomínka na původní použití tajemné knihy, která obsahovala zaslíbení a příkazy všech Božských bytostí.

Nejstarší tarokové karty byly jistým druhem medailí, kterých se později používalo jako talismanů. *Clavicula*, tedy malý klíč Šalamounův, se sestával z šestatřiceti talismanů, na nichž se nacházelo dvaasedmdesát symbolických obrazců, odpovídajících hieroglyfickým znamením *Tarotu*. Tyto obrazce, mnohokrát písaři pozměněné, lze dosud nalézt ve starých rukopisech *Clavicuale*, které jsou uloženy v pařížské *Bibliothèque nationale* a v knihovně *Arsenal*.

Skutečně autentické jsou však jenom ty rukopisy *Clavicuale*, které dávají řadu třiceti šesti talismanů a sedmdesáti dvou tajemných jmen. Ostatní, byť by byly sebestarší, obsahují jen sebeklamy černé magie. Bližší vysvětlení lze nalézt v mé knize *Rituel de Haute Magie*.

Ve znamení svaté vědy zcela Váš

Eliphas Levi

4. Kabala I.

Vážený bratře,

Berešit znamená *Genesis* čili *Stvoření*. Merkava znamená vůz v narážce na vůz a tajemná zvířata v proroctvích Ezechielových. Berešit a Merkava obsahují vědění o Bohu a světě. Říkám „*vědění o Bohu*“, a přesto je pro nás Bůh zcela neznámý. Jeho povaha se úplně vymyká našemu bádání. Absolutní praprincip Bytí a všech bytostí nelze zaměňovat s Jeho tvořením. I když tvrdíme, že Bůh existuje, nemůžeme říci, že je Bytím nebo nějakou bytostí. Veškeré rozumové úsilí je tu marným a oprostuje nás navždy od veškerého modlářství.

Přitom je Bůh absolutním postulátem celé vědy, absolutně nevyhnutelnou hypotézou, která je základem veškeré jistoty. V následující větě vystavěli naši staří Mistři na vědeckém základu tuto konkrétní hypotézu víry:

„Bytí je. V bytí je život.“

Život se projevuje pohybem. Pohyb trvá s pomocí sil rovnováhy. Harmonie není ničím jiným, než výsledkem analogie a vyrovnávání protikladů. V přírodě vládne současně neproměnný zákon a neomezený pokrok.

Exaktní pozorování fyzického světa nám ukazuje věčnou proměnu forem a nezničitelnost substance. Metafyzika odhaluje analogické zákony a skutečnosti, ať už v intelektuálním nebo morálním světě. Na jedné straně ukazuje neproměnnost pravdy, na druhé fantazii a mýtus; na jedné straně dobro, které je pravdou, na druhé zlo, které je lží. Na těchto protikladech je založena síla úsudku a ctnost. Ctnost se skládá z dobroty a spravedlnosti. Jako dobrota je ctnost shovívavá, jako spravedlnost přísná. Dobrotivá, protože spravedlivá, spravedlivá, protože dobrotivá – a právě proto krásná.

Tato velká harmonie ve fyzickém a morálním světě, která v sobě samé nemůže mít vyšší příčinu, zjevuje a dokazuje existenci neproměnné moudrosti jako principu a věčného zákona, a stále činné tvůrčí inteligence. Na této moudrosti a inteligenci, které jsou navzájem

nerozlučně spjaty, spočívá nejvyšší moc, kterou staří Izraelité nazývali Korunou (*Keter*). Korunou, ne králem, protože představa krále by v sobě obsahovala představu modly.

Pro kabalisty je nejvyšší mocí Koruna Universa a veškeré stvoření je říší a vlastnictvím této Koruny. Nikdo nemůže dát to, co nemá, a my můžeme z toho, co se v účincích projevuje, pouze předpokládat příčinu jako působící sílu. Bůh (Nejvyšší a prvá emanace) je tedy Moc čili nejvyšší Koruna – Keter, která v sobě obsahuje veškerou rozumovou sílu a všechny ideje, vytvářené nejvyšší intuicí. Spočívá na neproměnné pravdě (*Chochma*) a tvůrčí inteligenci (*Bina*). Je v něm obsažena nejvyšší dobrota (*Chesed*) a spravedlnost (*Gebura*), které se spojují v ideál krásné souměrnosti, harmonické krásy (*Tif'eret*). V něm je stále přítomen vítězný pohyb (*Necach*), hmotný princip, a velký věčný klid (*Hod*) schopnost vývoje, princip síly. Jeho vůle je věčné plození (*Jesod*) a jeho říše (*Malchut*) Nekonečno, obydlené světy.

Zadržme: známe Boha.

Cele Váš ve znamení svaté vědy

Eliphas Levi

5. Kabala II.

Vážený bratře,

toto dosažitelné poznání Božství, sestavené podle deseti číslic, z nichž se všechna čísla skládají, obsahuje celou metodu kabalistické filosofie. Tato metoda zná dvaatřicet prostředků či nástrojů poznání, které nazýváme dvaatřiceti cestami, a padesát předmětů, na něž se může věda, nazvaná *Padesát bran*, vztahovat. Univerzální syntetická věda je jako chrám, k němuž vede dvaatřicet cest a do kterého lze vstoupit padesáti branami.

Číselná soustava, nazývaná též dekadická nebo decimální (podle

řeckého *deka* a latinského *decem*), protože vychází z čísla 10, skýtá analogickou cestu. Činí to poměrnou podobností, přesnou klasifikací všech druhů lidského poznání atd. Neznám nic duchaplnějšího, logičtějšího a přesnějšího. Vyjdeme-li z 10 absolutních pojmů, idejí Bytí v Božském, metafyzickém a přírodním světě, opakuje se tato dekáda třikrát, a tak dostáváme třicet analytických nástrojů. Připojíme-li k nim sylepsi a syntézu, tj. přirozenou jednotu, která se v duchu sama vtiskuje, získáváme úhrnem dvaatřicet cest. Padesát bran je kvalifikace všech bytostí nebo věcí v pěti řadách desítek, které obsahují veškeré dosažitelné poznání.

Nestačí však nalézt exaktní matematickou metodu: aby byla dokonalá, musí být *heuristická*, musí být prostředkem, umožňujícím odvozovat přesně všechny možné dedukce, které nám mohou přinést nové poznatky a rozvíjet ducha, aniž by cokoliv bylo ponecháno náladám a fantazii. Tento prostředek dává *Gematrie* a *Temura*, která je matematikou idejí. Kabala má totiž svou geometrii idejí, svou algebru filosofie, svou trigonometrii analogií. Tak nutí do jisté míry přírodu, aby ji odhalila svá tajemství.

Když jsme prošli nástinem těchto vznešených tajemství, můžeme přejít k posledním zjevením transcendentální Kabaly a studovat pramen a základ všech dogmat v *Sem hamemforaši*, to znamená „*vysloveném jménu Božím*“.

To tedy, milý příteli, by bylo studování. Nezalekněte se toho! Mé dopisy jsou krátké, ale představují stručné výtahy, které málo slovy mnoho praví. Abych Vám poskytl čas k přemýšlení, psal jsem dosud stále s delšími přestávkami. Přejeteli si, budu psát častěji.

Naplněn upřímným přáním být Vám prospěšný, zůstávám

ve znamení posvátné Vědy cele Váš

Eliphas Levi

6. Kabala III.

Vážený bratře,

Bible dává člověku dvě jména. První, Adam, znamená „*učiněný ze země*“, tedy „*pozemský muž*“, druhé, Henoch, znamená „*Božský*“ nebo „*k Bohu povznesený*“. Podle Geneze pravý Henoch vyznával praprincip věcí, a tento Henoch byl zaživa vzat do nebe, když předtím do dvou kamenů, které známe jako „*sloupy Henochovy*“, vytesal základní elementy náboženství a vědění.

Tento Henoch však není osobou, nýbrž personifikací lidstva, které prostřednictvím náboženství a vědění bude povzneseno k vědomí nesmrtelnosti. Věkem, který jsme si zvykli označovat Henochovým jménem, nastalo na zemi uctívání Boha, vzniklo kněžství s písmem a hieratickými vědami, a byl to rovněž počátek civilizace.

Ducha civilizace, kterého Izraelité personifikují v Henochovi, nazývali Egypťané Tismegistem a Řekové Kadmem. O svém Kadmovi ostatně Řekové vyprávějí, že viděl, jak kameny ke stavbě královského hradu v Thébách zvukem Amfíonovy lyry ožily, vznášely se na svá místa a samy se k sobě kladly.

Nejstarší svatá kniha, kterou Vilém Postel nazývá *Genesis Henochova*, je původním zdrojem kabaly, Božské a zároveň lidmi nesené tradice. V této knize se nám v celé své vznešené prostotě ukazuje zjevení nejvyšší inteligence, které se odhaluje rozumu a lásce člověka k Bohu, věčný zákon, kterým se řídí nezměrný prostor, čísla v nezměrnosti, nezměrnost v číslech, poezie v matematice a matematika v poezii.

Kdo by uvěřil, že kniha, která obsahuje inspiraci pro všechny náboženské teorie a symboly, se nám dočlová v podobě hracích karet? Ale Court de Gebelin učinil tento objev v minulém století, a všichni, kteří se symbolikou těchto karet zabývali, to uznali.

Abeceda a deset číselných znaků – existuje něco jednoduššího?

Když k tomu přidáme ještě znaky čtyř kardinálních bodů na nebi, totiž čtyř ročních dob, získáme hlavní obsah knihy Henochovy. Každé znamení je totiž symbolem jedné absolutní ideje – podstaty. Podoba každé číslce a každého písmene má svůj matematický základ a svůj hieroglyfický význam. Ideje, nerozlučně spjaté s čísly, sledují podle sčítání, násobení, dělení atd. početní úkony, a dosahují tak jejich přesnosti. Kniha Henochova je tedy aritmetikou myšlenek.

Ve znamení svaté vědy

cele Váš

Eliphas Levi

7. Kabala IV.

Vážený bratře,

Court de Gebelin viděl ve dvaadvaceti klíších *tarotu* předvedení egyptských mystérií a připisoval jejich objev Hermovi nebo Mercuriovi Trismegistovi, který byl též nazýván *Thowt*.

Jisté je, že se s hieroglyfy tarotu setkáváme na staroegyptských stélách. Rovněž je jisté, že znaky této knihy byly zobrazeny přehledně v reliéfech a rytinách na čtyřhranných kamenných sloupcích nebo kovových tabulích, jakou byla např. tabule Isidina v Bembo. Objevovaly se však také na kameích a medailích, z nichž se pak stávaly talismany.

Jeden z mých přátel mi takový talisman přivezl z Egypta. Tento talisman představuje dva spojené kruhy, které se na francouzských kartách nazývají „*le deux de derniers*“. Je to figurální zobrazení polarizace a rovnováhy, že totiž harmonie vzniká z analogie protikladů. Na starých francouzských tarokových kartách se tento symbol nalézal v podobě S.

Na mé medaili je reliéf stářím málo zřetelný. Celek má velikost pětifranku, polární kruhy jsou zde naznačeny lotosovými květy,

obklopenými věncem paprsků. Astrální proud, jenž současně přitahuje a odtahuje oba polární středy, je tu symbolizován kozlem z Mendesu, který se nalézá mezi zmijemi, podobnými hadům na holi boha Herma, latinsky Merkura. Na rubu medaile potom vidíme adepta egyptského kněze, který se nachází, tak jako na lící straně kozel, mezi dvěma kruhy rovnováhy Universa, a který vede kozla po silnici, lemované stany. Kozel se stal krotkým pod holí člověka, spějícího k Bohu.

Deset číselných znaků, dvaadvacet písmen abecedy a čtyři astronomická znamení ročních dob jsou základem kabaly. Dvaadvacet písmen a deset čísel dává dvaatřicet cest knihy *Sefer jecira*. Zbývající čtyři znaky se vztahují k *Merkavě* a *Sem hamemforaši*. Je to prosté jako dětská hra, a přece komplikované jako nejtěžší problémy vyšší matematiky; prosté a přece nepoznatelné jako pravda a příroda.

Čtyři astronomická znamení jsou zachována v postavách čtyř sfing a čtyř zvířat v proroctví Ezechielově a sv. Jana.

Ve znamení svaté vědy

cele Váš

Eliphas Levi

8. Kabala V.

Vážený bratře,

znalost kabaly činí pochybnost ve věcech náboženství nemožnou. Smiřuje rozum s vírou a ukazuje, že všeobecné dogma, ať je formulováno jakýmkoliv způsobem, vychází všude ze stejných principů. Stává se nejčistším výrazem touhy lidského ducha po povznesení k Bohu, pokud je tento duch danou vírou osvěcen.

Znalost kabaly dává pochopení pro potřebu duchovních cvičení, spjatých s náboženstvím, která poutají pozornost, posilují vůli. Kabala vrhá stejnoměrné světlo na všechny kulty. Dokazuje, že nejúčinnějším

ze všech kultů je ten, který přibližuje Božství k člověku, umožňuje je spatřit, dotknout se jej a do jisté míry ho v sobě ztělesnit.

Snad je jasné, že zde mám na mysli katolické náboženství. Tak, jak se na něj obvykle pohlíží, vyhlíží toto náboženství jako nejnesmyslnější ze všech. To je však jen zdání, neboť právě tato víra je ze všech nejzahalnější. Jak je Vám známo, v evangeliu je zmínka o tom, že se chrámová opona v hodině Kristovy smrti roztrhla. Veškerá dogmatická práce církve v průběhu století směřovala k tomu, aby byla utkána opona nová.

Kněží svatostánku, protože se chtěli stát jeho pány, ztratili již dávno klíč k zasvěcení. Přesto je svaté dogma účinné. Ve svých knihách jsem několikrát vyslovil mínění, že křesťanský katolický kult je pouze vyšší magií, organizovanou a řízenou symbolikou a hierarchií. Je to soustava pomocných prostředků, které slouží při lidské slabosti k upevnění vůle k dobru. Skutečně v něm nic neschází, ani chrám s tajuplným přítímím, ani kadidlo, které uklidňuje a současně přivádí do stavu vytržení, ani dlouhé monotónní zpěvy, které ukolébávají mozek do polosomnambulního stavu. Dogma, jehož nejasné formule přivádějí rozum k zoufalství, tvoří překážku drzosti nezkušené a nerozvážné kritiky. Nedostatečně hlubokým jeví se obsah dogmat o Nekonečném. Bohoslužba, která se koná v řeči, jíž převážná část věřících nerozumí, povznáší myšlenky modlíciho se do vyšší sféry a dává mu v modlitbě to, co požaduje jeho duch a srdce.

Zdá se to paradoxní, tvrdímli, že katolické náboženství je jediným přirozeným, a přece je to pravda, protože jenom ono plně uspokojuje přirozenou potřebu člověka v jeho náboženském cítění.

Ve znamení svaté vědy

cele Váš

Eliphas Levi

9. Kabala VI.

Vážený bratře,

jeli křesťanskokatolické dogma kabalistické, musíme ovšem totéž tvrdit o dogmatech starověkých panteonů. Legenda o Křišnovi, jak ji podává *Bhagavadgíta*, je skutečným evangeliem, podobným našemu, ale jednodušším a velkolepějším. Deset inkarnací Višnuových odpovídá deseti sefirám kabaly a tvoří v určitém slova smyslu úplné zjevení, podobné tomu, které známe my. Usire, řecky Osiris, který byl usmrčen svým bratrem Sutechem a znovu vzkříšen Isidou, je Židy neuznávaným Kristem, uctívaným později v osobě své matky. Antigona je právě tak čistým typem Božské ženy, jako Marie. Po dobrovolném sebeobětování vítězí dobro nad zlem.

Obřady samotné jsou vždy symbolické a přenášejí se z jednoho náboženství do druhého. Tiáry, mitry, dlouhá kněžská roucha jsou ve všech náboženstvích. Mohlo by se zdát, že je to zbytečné, ale byl by to omyl. Pravdou zůstává, že existuje jediné lidstvo a jediné náboženství, pokračující a přece stále totéž, byť se neustále proměňuje. Pokud Egypťané mají pro Krista jméno Usire, Skandinávci Usira přejmenovali na Baldra. Ten byl usmrčen vlkem Hödem, ale Jeurisem Odin jej znovu probouzí k životu a Valkýry mu ve Valhalle podávají meth.

Skaldové, druidové a bardové opěvují vzkříšení Taranise, a rozdělují svým věřícím svaté jmelí, tak jako my o slunovratu svěcené ratolesti, a uctívají inspirované panenství kněžek z Ile de Sein.

Můžeme tedy vědomě a rozumně plnit povinnosti, které nám ukládá naše náboženství. Duchovní cvičení jsou vzájemně se posilující s určitým úmyslem opakované úkony. Proto je užitečné vykonávat je, protože jimi posilujete svou vůli: jsou gymnastikou, jejímž prostřednictvím postupujete k duchovnímu cíli, jehož chcete dosáhnout. Magické obyčeje a magnetické tahy mají stejný účel a dávají analogické, ale méně dokonalé výsledky, jako náboženská cvičení.

Kolik lidí má energii, aby činili to, co chtějí a co by činit měli? Ale přesto existuje mnoho žen, které se bez váhání věnují těžké a namáhavé službě ošetrovatelské a výchovné. Kde k tomu berou sílu? V neustále opakovaných duchovních cvičeních, ve víře. Modlí se denně svůj růženec, klečí na modlitbách a zpytují své svědomí.

Zcela Váš ve znamení svaté vědy

El. L.

10. Kabala VII.

Vážený bratře,

náboženství není nevolnictvím, uloženým člověku. Je to opora, které se mu dostává. Kněžské kasty se odedávna snažily obchodovat a proměnit ji v nesnesitelné břemeno. Evangelické dílo Ježíšovo mělo oddělit náboženství od kněží nebo jim alespoň vykázat příslušné místo: učinit kněze nástrojem a sluhou náboženství; lidu dalo svobodu svědomí a rozumu.

Důkaz naleznete v podobenství o milosrdném Samaritánovi, ve výroku „*Zákon je utvořen pro člověka, a ne člověk pro zákon*“, nebo obdobný „*Běda vám, kteří břemena kladete na bedra druhých, a sami ani prstem nepohnete*“. Oficiální církev se prohlašuje za neomylnou, ale *Apokalypsa* je přitom kabalistickým klíčem k evangeliím. V křesťanské tradici vždy existovala církev okultní, která sice nutnost oficiální církve uznávala, ale sama podávala výklad dogmat, diametrálně odlišný od obvyklého.

Templáři, rosikruciani, svobodní zednáři vyšších stupňů, ti všichni náleželi již před francouzskou revolucí k této církvi, jejímiž apoštoly se stali Martines de Pasqually, LouisClaude de SaintMartin a paní Barbora Juliana KrUdenerová. Charakteristické pro tuto školu je, že se stranila veřejnosti a nikdy nevytvořila nějakou sektu.

Hrabě Joseph de Maistre, tento skutečný katolík, velice sympatizoval s martinisty a hlásal regeneraci dogmat pomocí Světla, které vyzařovalo z chrámů okultismu. I dnes existují horliví kněží, zasvěcení do starého učení. Není to tak dlouho, co zemřel biskup, který mě požádal o sdělení kabalistických tajemství. Žáci SaintMartina se zajímali o staré filosofy. Ježíš pravil, že kvásek na dně nádoby, obsahující těsto, musí zůstat skryt, aby mohl v tichosti pracovat, až nastane v celém těstě kvašení. V těstě, které se má stát chlebem.

Zasvěcenec může ve vši upřímnosti praktikovat náboženství, v němž se zrodil, protože všechny jeho obřady symbolizují jedno a totéž dogma. Své srdce však má otevřít jen Bohu samotnému, protože není povinen nikomu skládat účty ze své vnitřní víry. Žádný kněz nemůže posoudit to, čemu ani papež nerozumí. Vnější znaky zasvěcence jsou skromné vědění, tichá přívětivost, pevnost charakteru a neproměnná добрota.

Ve znamení svaté vědy cele Váš

E. L.

2. Obecné poznámky o kabale od Sédira

Kabala je jedním z nejproslulejších odvětví tradičního okultismu. Podle rabínů byl jejím zakladatelem patriarcha Abrahám, a knihy, které zachycují všechna její tajemství, jsou pouze knihy Mojžíšovy. Moderní badatelé kabale přisuzují podstatně menší stáří. Nicolas ji klade do 1. století před Kristem (viz *Encyklopaedie des sciences relig.* od Lichtenberga, heslo *Kabala*), jiní tvrdí, že byla sestavena až ve třináctém století rabínem Moše de Leonem, ale Franck ji ve své

proslulé knize prohlašuje za mnohem starší, než kompilace Mišny a Talmudu. To je ostatně také mínění všech zasvěcenců, kteří o této otázce psali. Fabre d'Olivet to říká zcela jasně: „*Podle názoru nejproslulejších rabínů se zdá, že sám Mojžíš, předvídaje osud svých knih, tj. jejich falešný výklad, na který časem nutně muselo dojít, našel útočiště v ústním sdělení, které předal vyzkoušeným a spolehlivým mužům, jimž uložil, aby jej v skrytu svatostánku předávali druhým, a ti aby je potom dalším pěstováním dochovali vzdáleným potomkům* (srovnej: Fabre d'Olivet: *Langue Hébraïque restituée*, str. 92) Tento ústní zákon, který Židé dodnes považují za svůj, se nazývá „*kabala*“, tj. „*přijaté*“, předávané z ruky do ruky.

Toto dílo má představit i teorie, které se neopírají pouze o archeologické důkazy, ale důvěřují rovněž tajnému hlasu zasvěcených. Vzhledem k tomu, že byl Mojžíš egyptským zasvěcencem, musí *kabala* obsahovat úplný výklad mystérií *Mizraim*, tedy starých Egyptanů; nesmíme však zapomínat, že také patriarcha Abrahám přispěl ke zrození této vědy. Protože jeho jméno (*Abrahám* znamená *Otec zástupů*), stejně jako jeho legenda naznačuje, že symbolizuje kolegium chaldejských kněží, dá se říci, že *kabala* obsahuje také mystéria Mitry.

Nemohu zde vše to, co naznačuji, podložit důkazy. Musel bych mít po ruce celou jazykovědu a nástin dějin starověku. Proto opakuji, že mým úmyslem je pouze vyložit ve stručnosti a pokud možno co nejjasněji méně známé ideje. Tradice říká, že před bílou rasou byly na zemi tři jiné lidské rasy. Když byla jedna zničena vodou nebo ohněm, objevila se druhá atd. Dvě z těchto ras žily na pevninách, které zmizely v mořských hlubinách. Nalézaly se tam, kde se dnes rozkládá Tichý a Atlantický oceán. V knihách Elisée Recluse nebo Ignatia Donnellyho najdeme zeměpisné, geologické, etnografické a historické důkazy, podporující tuto teorii.

Aniž bychom se pouštěli do podrobností o představách, převládajících u těchto zmizelých národů, zjistíme, že v epoše, v níž žil mladý z Nilu zachráněný Žid, byly thébské chrámy obklopeny

kněžskými archivy Atlantů a Ramovy sekty. Byly výrazem esoterismu černé rady, která měla své sídlo v Indii předtím, než ji obsadili běloši. Mojžíš přijal v chrámech Jethrose, posledního z černých kněží této rasy, uchovávacího tajemství mystérií. Proto ústní tradice, kterou předal vůdce Židů sedmdesáti vyvoleným, obsahovala veškerá tajná učení, která se kdy vyskytla. Díky tomu je v *kabale* obsaženo učení o emanaci, převzaté od starých Egyptanů, panteismus, podobný čínskému, je v ní i Pythagorova znalost mystické síly písmen a číslic, stejně jako učí psychurgickému umění indických jogínů. Odhaluje skryté síly rostlin, kamenů a planet, jak to uměli chaldejští astronomové a evropští alchymisté.

Možná právě proto ji starověcí badatelé zaměnili s naukami mnohem pozdějšího původu a omezenějšího rozsahu. Z jednoho místa Exodu víme, že Mojžíš svěřil Jozuovi klíče ústně předávané tradice. Tyto klíče však zrezivěly, jak praví Saint-Yves d'Alveydre, během válečných hrůz a převratů, které dopadaly na Izrael do doby Ezdrášovy. Neuchovaly se zásluhou kněží izraelských, ale v učení prorockých a jasnovideckých škol, z nichž nejznámější jsou *esejci*.

Kniha Mojžíšova byla každou sobotu čtena veřejně. Komentáře k ní, *targumy*, (doslova: *překlady*) byly zprvu tradovány ústně, později získaly písemnou podobu. Celá tato kasuistická a scholastická literatura, která se nahromadila po návratu z vyhnanství až do zničení druhého Chrámu, se nazývá *midrašim* neboli *komentáře*. Ty se dále dělí na díla *halachy* a *agady*.

V poslední zmíněné skupině děl, říká Saint-Yves d'Alveydre v knize *Mission des Juifs*, s. 651, prozradily esoterní školy něco málo ze svého vědění, především schémata a systematiku kabaly. Zdá se, že slovo *kabala*, které se obyčejně vysvětluje jako *přijetí*, připouští ještě jinou – snad správnější – etymologii.

Obyčejně je název *kabala* odvozován od hebrejského *kabalat*, které znamená *přijmout*, a překládá se jako *tradice*. Možná je však slovo *kabala* chaldejsko–egyptského původu. Egyptský kořen *khepp*, *khop*

nebo *kheb* (připomínající hebrejský výraz pro *dal*) znamená *ukrýt, uzavřít*; částice *al* nebo *ol* opět v egyptštině *vzít*. Pak by toto slovo mohlo znamenat vědu, odvozenou z tajných principů. (Srovnej s: F.S. Constantin: *Encyklopaedie de XIXième siècle.*)

Podle Ezdráše se výklad esoterních textů Mojžíšových stával z trojího čtverým, tj. ze solárního lunárním, ve skutečnosti polyteistickým. Z tohoto způsobu výkladu, opírající se o cizí vlivy, vzniklo proslulé slovo *pardes*, v souhláskách P.R.D.S. (označuje *park* nebo *zahradu*). Jde o klíč k učení v synagogách, zcela odlišný od toho, který Mojžíš předal Jozuovi.

Podle Molitora se tyto čtyři stupně interpretace dají charakterizovat následujícím způsobem: nejnižší, *pšat*, je doslovný význam; druhý, *remez*, znamená náznak nebo alegorii; třetí, *deruš* nebo *draš*, je založen na symbolismu vyššího druhu, který se sděluje jako tajemství pouze pod pečetí mlčenlivosti. Konečně čtvrtý, *sod*, což znamená mystérium nebo analogii, je nepopsatelný. Je možné ho pochopit jenom na základě přímého zjevení. Teoretická kabala obsahuje:

1. Tradici patriarchů o svatém mystériu Božím a Božských osob;
2. Část o duchovní tvorbě a Andělech;
3. Část o chaosu, původu hmoty a obnovení světa v díle šesti dnů Stvoření;
4. Tradici o stvoření viditelného člověka, o jeho pádu a cestách Božích, které vedou k jeho znovuzrození do dřívějšího stavu.

Dílo stvoření se nazývá *Berešit* (Genesis), Nebeský vůz *Merkava*. V následující části podám výklad, který se týká Stvoření: Kosmogonii.

Ústní tradice ve věku Tohu

Podstata všeho stvořeného jsoucna spočívá v působení třech sil. *Mediánní* neboli *střední* síla je životním principem stvoření, která udržuje jeho dílo stejnorodé. Stvoření jako takové je pouze silou reálného principu, který se projevuje tendencí k individualismu, aby mohl působit na okolní svět. Tato tendence je však naprosto odlišná od oné *zlé*, která člověka vymanila z jeho sjednocení s Bohem. Akt, jímž ke stvoření došlo, je ve své původní podstatě pouze slepým pudem přírody. Toto negativní stahování a uvolňování stvoření je akcí, která existuje pouze kontinuálně a vzrůstá jen do určitého vratného bodu. Kdykoliv jej dosáhne, touží opět po principu, z něhož vzešlo.

Zjevení má rovněž dvě akční formy, odpovídající formám stvoření; nazývají se *Šiur koma* (exteriorizace typu). Jedna forma plodí bytí, udržuje je při životě a dává specifickou vlastní zvláštní existenci (Syn). To je tvorba. Druhá forma opět sjednocuje – jejím symbolem je *vykoupení*, zjevení Syna v milosti a lásce (Duch). Ten se snaží povznést Stvoření z jeho nicotnosti, a proto v souladu se svou touhou usiluje o sjednocení s prapřincipem, z něhož vyšel. Život stvořeného je potom nejdokonalejší, pokud v okamžiku, kdy jeho existence začíná, následuje jeho sjednocení s Bohem. Aby toho dosáhlo, musí se dobrovolně vzdát své existence, oddělené od Božské podstaty. V důsledku toho je pro ně blaženost splynutím dvojí slasti, slasti bytí a slasti nebytí.

Život, *Merkava* (čili *Vůz*) obsahuje tři světy nebo také funkční principy:

1. *Nešama* – duše nebo duch, také nitro. Obsahuje inteligence čili entelechie, které jsou Bohu natolik blízké, že oddělené působení zvláštní existence je působením Božského takřka zrušeno, takže tyto bytosti mohou v Bohu zcela zaniknout.

2. *Ru'ach* – zprostředkující a spojující princip; hierarchie neviditelných bytostí, tzv. „průlivů“; cítící duše.

3. *Nefeš* – představuje to, co se jako celek vyjadřuje nebo projevuje, je to tělo stvořeného, v němž jeho oddělená, zvláštní působnost

dosahuje nejvyššího stupně.

Každé stvoření se podílí na těchto třech principech: *Ruach* je zprostředkuje, *Nešama* je spojuje s jeho původem, s jeho poslední příčinou, s okamžikem, kde již existovalo jako idea, a *Nefeš* stvořenému umožňuje jeho oddělenou existenci. *Nešama* a *Nefeš* se projevují dvěma odpovídajícími silovými proudy: *or hajašor*, světlem, vlastní silou vyzářeným, a *or hachoser*, světlem odraženým.

Život směřuje neustále k jednotě, ke spojení. Elementární bytosti nejsou schopny duchovního života. Usilují o vzestup, ale nemohou dosáhnout žádného vyššího stupně vývoje. U žádné z nich nemůže zaniknout vnějšek v nitru, reálné v ideálním.

Bytostí, která korunuje celek a dává mu své vysoké posvěcení, je člověk, účastníci se na všech třech principech; člověk spojuje do jisté míry jakoby v ohnisku čocky všechny formy bytí, aby svět určitým způsobem posvětil. Bůh používá člověka, aby se jeho prostřednictvím spojil s přírodou. Člověk je stuhou a spojením mezi Bohem a přírodou, mezi Stvořitelem a stvořeným.

Člověk představuje úsilí života po opětném sjednocení. Existuje vnitřní, duchovní člověk, *zeelan alohim*, a vnější, tělesný člověk, *d'muth alohim*. V opaku k člověku usiluje Anděl o to, aby převedl ideu do reálné formy.

Člověk jako celek má tři části, dvanáct orgánů a sedmdesát údů. Vývoj jeho částí, to jsou dějiny Stvoření a jeho postupného opětného sjednocení s Bohem. Dvojí poslání stvořeného tkví v tom, že:

1. pracuje svobodně na svém opětném sjednocení,
2. má učinit zadost svým existenčním podmínkám a nekonečně vznešeným úmyslům Božské lásky.

Toto sjednocení individua s Nekonečnem se odehrává jen prostřednictvím vůle, která má své sídlo v srdci, a dvěma způsoby poznání.

Šimus achorajin, přiblížení a poznávající nazírání „*odzadu*“ (když Bůh řekl Mojžíšovi, že jej neužrjí tvář v tvář, ale pouze „*zezadu*“, narážel na tyto dva způsoby poznávání, které jsou rovněž naznačeny stromem života, dávajícím poznání dobrého a zlého dnes tomu říkáme *intuice* a *reflexe*), odpovídající stavu stvořeného po jeho vystoupení z Božství, kdy se ztrácí ve všeobecném jsoucnu. *Sivug panim al panim*, přiblížení a poznávání tvář v tvář, je stavem oslavení, jenž dává stvořenému život, stojící nad smysly, a činí jej podobným Bohu. Stvořené neustále touží po sjednocení s Bohem.

Nekonečno, *Ejn Sof*, může člověk pochopit pouze v jeho zevních odrazech, v sefirách. Deset sefir však tvoří opět jen tři figury, tři principy. Adam měl (podle pozitivních a negativních předpisů) dvojí poslání:

1. obdělávat zahradu Eden,
2. ochránit se před vlivem tmy.

Kdyby byl člověk uposlechl, bylo by sjednocení obou Adamů, nebeského a pozemského, respektive jeho jednota, věčné, a totéž by platilo o celé přírodě. Vše omezené, konečné, bylo totiž původně sjednoceno v absolutní substanti, v Nekonečnu, *Ejn Sof*, s nímž se jednou musí znovu spojit, aby bylo připraveno pro další možný vývoj. Ale musíme rozlišovat Absolutní a Univerzální formu člověka (nebeský Adam) od formy jednotlivého člověka, který je jen slabou kopií člověka prvního. První, nazývaný nebeským Adamem, je naprosto neodlučitelný od Božské podstaty a je jejím prvním projevem.

Jednou, posilněn v Bohu, by Adam bez egoismu absolvoval svůj oddělený vývoj. Konečný stav by zůstal jen vědomím úplné nicotnosti stvořeného, poznáním, které je nutným mezistadiem. Slovo, *Logos*, by se objevilo, aby zniternilo obdělávání zahrady *Eden*. Potom by Duch Svätý zvěstoval velký *Sabat*.

Jenomže had dal v srdci člověka vzniknout lásce ke stvořenému, touhu po poznání spodních věcí a sestupování do jejich středu.